

AKI A SOPRONI ERDŐMÉRNÖKI FŐISKOLÁRÓL ELINDULVA JUTOTT EL KÉT NEMZETI AKADÉMIA TAGSÁGÁIG

Dr. Orlóci Lászlóné Mihály Márta és Dr. Orlóci László aranydiplomás erdőmérnökök portréja

Dr. Orlóci Lászlóné Mihály Márta és Dr. Orlóci László erdőmérnökök a NYME Erdőmérnöki Karának ez évi nyilvános, ünnepi tanévnyitó tanácsülésén vették át aranydiplomáikat. Felsőfokú tanulmányaikat mindketten 1952-ben kezdték el a soproni Erdőmérnöki Főiskolán. 1956-ban 289 soproni főiskolai hallgatóval, tanáraikkal és azok családtagjaival együtt meghívott bevándorlóként Kanadába mentek. 1958-ban mindketten erdészdiplomát szereztek a vancouveri University of British Columbia Soproni Divíziójának tagjaiként. 1957-ben házasságot kötöttek, azóta magánéletük és szakmai, tudományos pályájuk összefonódik. Dr. Orlóci Lászlót két ország, Magyarország és Kanada tudományos akadémiaja választotta tagjai közé. Ő az egyetlen akadémikus a Soproni Divízió tagjai között. Meggyőződéssel állítja, hogy soha nem jutott volna el a nemzetközi hírnévig, ha felesége nem támogatja, nem áll mellette szellemi társként, tudományos kutatóként és igaz emberként.

Orlóci Lászlóné Mihály Márta okleveles erdőmérnök Erdélyben, Lövétén született, sok generációs székely családban. A természet, az erdő szeretetét erdész apjától örökölte. Családjával 1946-ban menekült az anyaországba. A Székelyudvarhelyen megkezdett tanulmányait Szentendrén folytatta, ahol 1952-ben érettségizett. Még abban az évben felvételt nyert a soproni Erdőmérnöki Főiskolára, ahol elvégzett négy évfolyamot, majd a vancouveri University of British Columbia Soproni Divíziójának tagjaként 1958-ban erdész diplomát szerzett. Tudományos érdeklődése hamar megmutatkozott. A beilleszkedési nehézségek leküzdése után - figyelembe véve azt is, hogy abban az időben Kanadában nem dolgoztak még nők az erdész szakmában - 1959-ben kutatóként kezdte el tudományos pályáját. Soha nem szakadt el az erdőtől, a természettől, lelkében mindvégig erdész maradt. Az elmúlt 50 évben kutatóként, később laboratóriumi instruktorként ökológus férje közvetlen munkatársaként dolgozott Kanadában és egy rövid ideig az Egyesült Királyságban.

Orlóci Lászlóné Mihály Márta számos nemzetközileg jegyzett, magasan értékelt ökológiai és botanikai tárgyú tudományos közlemény szerzője és társszerzője. Egyéb publikációi bizonyítják széleskörű érdeklődését és ragaszkodását a gyökereihez. Tanulmányokat írt a moldvai csángókról, a csíksomlyói zarándokltról, a meghívott kanadai bevándorlókról, de új hazája őslakóiról, a papago indiánokról is.

Életszemléletét, családszeretetét, hűségét, magyar szívét híven szemlélteti egy számára is meghatározó jelentőségű magyarországi esemény. 1991-ben a Magyar Tudományos Akadémián férje akadémiai székfoglalója után szólásra emelkedett és a tudományos előadást életútjuk személyes állomásaival, örömeivel és bánataival egészítette ki. Szavai szerint büszke volt arra, hogy Ő, „egy többszörösen menekült de örökké hű magyar lány” beszélhetett a magyar tudomány fellegvárában. Erről a magas fórumról is minden szépet és jót kívánt Hazájának Nyíró József *Havasok könyve* c. regényéből is idézve: „virágozzanak ki a nagy magyar erények és erők fái”.

A beiktatáson fiútestvére, lányuk és vejük is részt vett. Az MTA elnöke szerint ez volt az első alkalom az Akadémia történetében amikor egy beiktatás családi eseménnyé vált.

Orlóczy László Esztergomtáborban született, 1952-ben érettségizett a soproni Erdészeti Gimnáziumban. Négy, a soproni Erdőmérnöki Főiskolán végzett év után, a Soproni Divízió tagjaként Ő is 1958-ban szerzett erdész diplomát a vancouveri University of British Columbia (UBC) erdészeti fakultásán. Egyetemi évei alatt tanulmányai szakmai felügyeletét Tuskó Ferenc és Jablánczy Sándor támogatta. 1964-ben M.Sc. és Ph.D. tudományos fokozatokat szerzett biológia tudományterületen a UBC-n Vladimir J. Krajina szakmai irányításával. 1964-65 között poszt-doktori tanulmányokat folytatott a mennyiségi ökológia tárgykörében Bangorban, az Egyesült Királyságban, az University College of North Wales egyetemen Peter Greig-Smith tudományos témavezető irányításával.

Tudományos és egyetemi oktatói pályáját 1965-ben kezdte meg egyetemi docensként a kanadai University of Western Ontario Természettudományi Karán, ahol 1972-től rendes egyetemi tanárként tevékenykedett. 1996-ban ugyanott lett professzor emeritus. *Ökológia, Növénytársulás, Statisztikai ökológia* c. tárgyakat oktatott. Pályája során kutatószabadságai alatt, illetve meghívott előadóként Hawaii, Észak és Dél Amerika, Európa, Afrika és Ázsia számos egyetemén és kutatóintézetében oktatott, kutatott, vagy független tudományos tanácsadóként tevékenykedett. Fontosabb állomáshelyei: Honolulu, Róma, Párma, Zürich, Rosario, Las Cruces, Goricia, Szardínia, Léon, Beijing, Porto Alegre. Dr. Orlóczy László kiváló kapcsolatokat ápolt/ápol magyar tudósokkal is, pl. Juhász-Nagy Pállal, Podáni Jánossal, Fekete Gáborral, Szathmáry Örssel. 1991-ben szemináriumot tartott Sopronban és az egyetem könyvtárának könyveket adományozott.

Fő kutatási területe a mennyiségi populációs, társulási és evolúciós növényökológia. Jelentősen hozzájárult a statisztikus ökológia elméletének kifejlesztéséhez és alkalmazásainak elterjesztéséhez. E területen kulcsfontosságú a sokváltozós ökológiai adatok elemzéséről írott cikke, amely elnyerte az Institute for Scientific Information „Citation Classic” minősítést. 1978-ban megjelent angol nyelvű szakkönyvét a „Multivariate analysis in vegetation research”-t minden földrészen ismerik, használják és klasszikusnak munkának tekintik. Tevékenysége úttörő jellegű az ökológiai adatok információelméleti módszerekkel történő értékelésében is, a társulások hierarchikus értékelésének nem faji szintű elemzésében. Maradandót alkotott az időbeli vegetációs adatok valószínűségekkel történő vizsgálatában és a dinamikus átmenetiség jellemzésében. Cikkeiben foglalkozik a globális felmelegedés problémakörével és a lokális jelenségek változásának mérésével.

Újabb munkáiban a mintavételi folyamatok alapelveit fektette le, kiemelve a minta szerkezeti stabilitását, mint fő optimalási kritériumot. Érdeklődésének középpontjában társulásfejlődési kérdések állnak, amelyekben a folyamatok meghatározottsága, az attraktorok vándorlása, a fázisszerkezet, a periodicitás, a dimenzionalitás és a párhuzamosság képezik a fő alapelveket. Kutató munkáját több évtizeden át támogatta a NSERC of Canada, jelenleg az Inter American Institute for Global Change Research anyagi támogatását élvezi. Több mint 77 cikket publikált referált folyóiratokban, 16 könyvet és 26 könyvfejezetet írt, meghívott előadóként 94 előadást és előadás sorozatot tartott.

Dr. Orlóci László nemzetközi hírű tudós. A Magyar Tudományos Akadémia 1990-ben, a Kanadai Tudományos Akadémia 1997-ben választotta tagjai közé. 1994-ben az International Ecological Society *Distinguished Statistical Ecologist* díjjal tüntette ki, 1996-ban az Università di Trieste díszdoktorává avatta, 1999-ben *Twentieth Century Distinguished Service Award* díjat kapott. 1994-től a kínai Herbin Erdészeti Egyetem professzora és tiszteletbeli akadémiai főtanácsadója. Számos tudományos testület vezetőségi tagja.

Impozáns tudományos teljesítmény! Csodálni való szorgalom, céltudatosság és kitartás kellett hozzá az irigylésre méltó tehetség mellett. És mindezt egy jó humorú, joviális, barátságos és nagyon fiatalos aranydiplomás soproni erdőmérnök mondhatja magának! Vagy talán kettő?

Kanada, választott hazájuk, magyar szülőföldjük, soproni Alma Mater-ük egyaránt büszke nemzetközi sikereikre.

Dr. Orlóci László akadémikus beszélgetésünk során mindvégig hangsúlyozta, hogy elért eredményeit a magyar oktatás magas színvonala, a Soproni Erdészeti Főiskola rendkívül magas szintű képzése alapozta meg, amely nemcsak tárgyi tudást, szakmaszeretetet, igényességet, pontosságot tanított, hanem lényeglátást, probléma felismerést is, és felkészítette hallgatóit az egész életen át tartó tanulásra. Különösen nagy hasznát vette munkájában a Sopronban tanult matematikának, ábrázoló geometriának és a műszaki tárgyaknak. Ma is hálával és csodálattal gondol vissza szeretett tanáira Stasney Albertre, Tuskó Ferencre, Botvay Károlyra, Sébor Jánosra.

Az akadémikus úr többször emlegette szerencsés találkozásait rendkívüli szakemberekkel, nagy tanáregyenységekkel, akik önzetlenül egyengették a pályáját. Úgy véli, a szerencsének általában is nagy szerepe volt az életében. Véleménye sok szerénységet takar. Mindannyian tudjuk, hogy a szerencse csak azoknál tesz szívesen és sikeresen látogatást, akik felismerik a lehetőséget, tehetségüket és munkájukat a szolgálatába állítják, bizonyítják, hogy élni tudnak a felkínált lehetőséggel.

Dr. Orlóci Lászlóné Mihály Márta és Dr. Orlóci László örömmel, barátsággal, szívesen jöttek vissza Sopronba az Alma Mater hívó szavára. Úgy érzik, haza jöttek. Azt vallják: „igazából sohasem hagytuk el a Soproni Erdőmérnöki Főiskolát, a várost és lakosságát. Emlékeinkben megmaradtak tanáraink, barátaink, a menza, a diákszálló, mindenhol visszacseng fiatal éveink életereje. Szép idő volt, kár, hogy elmúlt.

Köszönjük a meghívást. Üdv az erdősznek!”

Dr. Albert Levente

